

Mer hemkunskap i skolan skulle ge mindre matsvinn

Johan Hultberg (M): Ta vara på ungas miljöintresse – skapa medvetna konsumenter

Varje år slängs ungefär en miljon ton matavfall i Sverige. I skolorna uppskattas det totala svinnet från förvaring, beredning och servering enligt Naturvårdsverket till mellan 10 000 och 30 000 ton. Det slängs 18,2 kg mat per elev och år.

Pyttipanna – ett utmärkt sätt att ta vara på matresterna.

Hushållen står dock för den absolut största andelen svinn. En normal svensk beräknas slänga 72 kilo mat om året, eller ungefär var fjärde eller femte matkasse som bärs hem. Matsvinnet är kostsamt, lämnar ett stort och onödigt klimatavtryck och är i grunden såväl socialt, ekologiskt som ekonomiskt ohållbart. Inte minst om vi globalt ska klara av att mätta en befolkning som år 2050 beräknas överstiga 9 miljarder människor. FAO, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, uppskattar att matsvinnet globalt motsvarar omkring en tredjedel av all mat som produceras. Den maten kan mätta många munnar. Det krävs därför kraftfulla åtgärder för att minska matsvinnet, såväl globalt som nationellt.

I Sverige görs mycket för att minska svinn, inte minst på våra skolor. Inköp och rutiner ses över, logistik och förvaring förbättras, slängd mat vägs och skolklasser tävlar mot varandra i att slänga så lite som möjligt. Många andra goda initiativ tas. I Kiruna kommun slutade bespisningen att erbjuda bricker till skolluncherna och minskade på det sättet det så kallade tallrikssvinn, det vill säga matrester från tallrikar och bricker, med hela 50 procent. Genom små förändringar kan med andra ord stora miljövinster göras men det behövs också mer forskning om bland annat varför vi slänger mat och hur man med olika styrmedel och insatser kan ändra beteenden och minska problemets omfattning. Dagligvaruhandeln har också ett betydande ansvar för att minska svinn i butik och hur våra konsumtionsmönster ser ut. I dag bedriver tyvärr de flesta butiker kampanjer som får oss att köpa mer än vi behöver. Det bidrar självfallet till ett ökat svinn.

I skolan finns ett genuint och utbrett engagemang bland elever, lärare och skolledare i dessa frågor. Tyvärr återspeglas detta över huvudtaget inte i skolans läroplan. Hem- och konsumentkunskapen fortsätter att befinna sig i strykkläss med minst antal timmar även i den nya läroplanen. Trots att samhällsutvecklingen ställer allt högre krav på oss som konsumenter ägnar eleverna i grundskolan mer tid åt musik, bild och slöjd än att lära sig om hållbar konsumtion eller hur man undviker att hamna i skuldfällan. Det är upp till entusiastiska lärare, bespisningspersonal eller rektorer att fylla det enorma kunskapsgapet.

Vi moderater vill inte komma med en massa politiska pekpinar. Individer ska vara fria att göra egna val. Men det är svårt att göra bra val när man saknar kunskap eller när en produkts miljö- och klimatpåverkan inte avspeglas i priset. Medvetenheten, nyfikenheten och oron kring miljö- och klimatfrågor samt intresset för hållbar konsumtion är stor i den uppväxande generationen. Enligt en undersökning från försäkringsbolaget Trygg-Hansa är effekterna av ett allt varmare klimat ett större orosmoment för barn mellan 11 och 15 år än att inte ha några kompisar i skolan. Denna oro måste tas på allvar och engagemanget för miljö- och klimatfrågor tas tillvara. Hem- och konsumentkunskapen behöver lyftas upp till den plats den förtjänar, undervisningstiden utökas och hållbarhetsfrågorna ges större plats även inom övriga ämnen i grund- och gymnasieskolan. Vägen till ett mer hållbart samhälle börjar i klassrummen.

Johan Hultberg

DEBATTÖREN: Johan Hultberg, 28, Växjö. Riksdagsledamot (M).

DEBATTEN: En familj på fyra personer slänger i snitt 0,8 kilo mat varje dag, enligt Naturvårdsverket. Matsvinnet, som kostar såväl pengar som miljö, skulle minska om vi var kunnigare konsumenter, skriver dagens debattör, som vill ge hem- och konsumentkunskap mer utrymme i skolan.

Utskriftsdatum: 2013-10-25

Publicerad: 2013-08-11

Webbadress: <http://www.aftonbladet.se/debatt/article17267788.ab>

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

© Aftonbladet